

IZ RADA INSTITUTA ZA CRKVENU GLAZBU

SPOMEN 17. OBLJETNICE SMRTI MA ALBE VIDA KOVIĆA

Institut za crkvenu glazbu pri Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu, proslavio je spomen 17. obljetnice smrti Ma ALBE VIDA KOVIĆA.

Spomen pada inače 18. travnja, no budući da je taj dan ove godine bila Velika subota, obljetnicu smo proslavili 14. travnja.

Sama proslava započela je u 16,30 sati sv. Misom za pokojnog Ma Albu u kapeli Bogoslovskog sjemeništa, koju je predvodio Mo Izak Špralja.

Iza sv. Mise polaznici ovog Instituta obilježili su taj dan sljedećim programom:

1. G. B. Pergolesi: *Stabat Mater*: a) *Fac ut ardeat*
b) *Quando corpus*, 2-gl. ženski zbor uz glasovir
2. B. D. Sotta: *Entrata pontificale*, orgulje, S. Anita Ferketin III. g.
3. D. Zipolli: *Pastorale-Largo-allegro-largo*, orgulje, Antica Čepulić, izv. sl.
4. a) N. Lebeque: *Mala božićna suita*
b) J. S. Bach: *Preludij i fuga B dur*, orgulje, S. Mirela Iličić, II. g.
5. Händel-Bülow: *Menuetto, Corrente*, glasovir, S. Julijana Djaković, III. g.
6. D. Zipolli: *Sarabanda*, orgulje, S. Jelena Kovačević, I. g.
7. F. Peters: *Hirten, er ist geboren*, orgulje, S. Kristina Garić, II. g.
8. B. Czernohorsky: *Fuga in La*, orgulje, S. Marta Barišić, IV. g.
9. G. Karganoff: *Dva scherza*, glasovir, S. Mirela Iličić, II. g.
10. D. Buxtehude: *Preludij i fuga — D*, orgulje, S. Cecilija Milković, IV. g.
11. C. Franck: *Preludij, Fuga, Varijacija, op. 18.*, orgulje, Lidija Tabori, izv. sl.
12. M. Reger: *Toccata*, orgulje, Ante Sekulić, izv. sl.

Na kraju je Mo Anđelko Milanović zahvalio prisutnima na sjećanju koje imaju prema Albi Vidakoviću. Izrazio je radost zbog aktivnosti slušača ovog Instituta koji su marljivo pripremali i izveli ovaj bogati program.

Mi slušači Instituta želimo ovom prilikom posebno zahvaliti našim profesorima na uloženu trudu oko izbora programa i rada s nama.

SLUŠAČI III. GODINE

DRUGI SASTANAK NASTAVNIKA GLAZBE NA VJERSKIM UČILIŠTIMA

Na svom prvom sastanku nastavnici glazbe na vjerskim učilištima 15. i 16. prosinca 1980. odredili su samo okvirni program udžbenika za glazbeni odgoj u srednjim i višim vjerskim učilištima.

Na svom drugom sastanku održanom 24. IV. 1981. na Institutu za crkvenu glazbu glavni referenti za obradu pojedinih predmeta, određeni na prošloj sjedni-

ci, iznosili su okvirni program pojedinog predmeta. Prisutni nastavnici stavljali su svoje primjedbe tako da su sada mnoge stvari oko pripremanja priručnika jasnije postavljene. Referenti su, gdje je to bilo potrebno, zatražili za specifične teme unutar svoga predmeta suradnju i drugih nastavnika osim povjerenstva koje je na prvoj sjednici određeno. Time je proširen broj suradnika za pojedine predmete s namjerom da se građa svestranije i temeljitije obradi.

Nastavnici smatraju da u udžbenike mora ući sve što je vrijedno i lijepo iz naše bogate glazbene baštine, a ide u okvir pojedinog predmeta. Jednako tako smatraju da se gdje je to moguće uzimaju primjeri iz naše glazbene literature, a samo u iznimnim slučajevima iz strane literature.

Zaključeno je da se udžbenici moraju izraditi prema kriterijima koje su izradili stručnjaci Unesca u Parizu.

Još je ostao neriješen problem financiranja udžbenika i otvoreno pitanje na koji način tiskati, ciklostilom ili tiskom. Institut će biti zahvalan za svaki prijedlog i pomoć koji bi pomogao rješavanje tog problema.

Sljedeći sastanak zakazan je za 16. i 17. prosinca 1981.

Josip KORPAR

RIJEČ I GLAZBA

U zagrebačkoj katedrali 10. svibnja 1981. održano je uobičajeno glazbeno-duhovno razmatranje Riječ i glazba. Ovaj mjesečni glazbeno-duhovni koncert organizira i izvodi Collegium pro musica sacra. Svake godine pa tako i ove Riječ i glazbu u mjesecu svibnju vodi Institut za crkvenu glazbu, koji je pod ravnanjem s. Cecilije Milković izveo a) *Fac ut ardeat*, b) *Quando corpus* iz *Stabat Mater* G. B. Pergolesija, te gregorijanski koral *O filii et filiae*. Prof. Hvalimira Bledšnajder izvela je na orguljama *Intradu i koral* »Pjevaj hvale, Magdaleno« M. Leščana i *Koralnu predigru na napjev iz Cithare octochorde* »Zdrava, o Marija« A. Klobučara. Navedene glazbene točke upotpunili su recitatori Azra Ljumanović i Pavao Bucić recitiranjem Nazorove pjesme *Vjesnik*. Voditelj dr. Stjepan Kožul na zgodan način je povezao temu »Žena odjevena suncem« s Pashalnim misterijem.

M. TABAK

20. SVIBNJA NA KRKU

Na našem Institutu postoji već tradicija da slušači zajedno sa svojim profesorima na kraju školske godine ostvare jedan zajednički izlet. Ni ove godine nismo prekinuli ovaj lijepi običaj jer smo 20. svibnja pošli na otok Krk.

Sakupili smo se pred katedralom odakle smo autobusom, pod vodstvom Mo Milanovića, krenuli prema cilju. Autobus je odzvanjao pjesmom koju je svojim duhovnim i duhovitim intermezima prekidao fra Gabriel Štokalo, naš suputnik do Košljuna. Uz kratak odah u Skradu nastavili smo put. Čim smo ugledali naše plavo more, srca su nam zaigrala jače, a posebno

onima kojih je kolijevka na moru. Novosagrađeni most skratio nam je put, tako da smo već oko podne na otoku Košljunu, do kojeg smo stigli barkom, mogli slaviti Euharistiju. Tu nas je fra Gabrijel Štokalo upoznao s vrijednim starinama iz njihova muzeja. Poslije toga vratili smo se na Krk gdje smo pogledali katedralu. Zatim smo dobrotom i velikodušnošću Mo. Izaka Špralje i njegove subraće bili lijepo ugošćeni u trećoredskom samostanu u Krku.

Kulminacija raspoloženja bila je zajednička rekreacija koju je animirao naš Tajnik.

O zalazu sunca ostavili smo more i krenuli prema Zagrebu. Vrijeme povratka bilo je ispunjeno solističkim točkama s. Cecilije Pleša i pojedinih đaka, a svoj posebni program imale su naše diplomantice. Prikladnim pjesmama izrazile su svoju zahvalnost za sve što su primile na ovom Institutu. U tom raspoloženju stigli smo u Zagreb zahvalni Bogu za taj dan koji je za nas bio dragocjeno osvježenje.

C. K.

IZ NAŠIH ŽUPA

KAKVU PJESMARICU TREBAMO?

Listajući Sv. Ceciliju br. 2. od 1980. zaustavio sam se na članku »Primjedbe jednog orguljaša« Vinka Barbiša. Drago mi je da se i laici, koji vode crkveno pjevanje, aktivno uključuju svojim primjedbama i savjetima u pripremanju nove pjesmarice.

S autorom dotičnog članka složio bih se što se tiče pučkih popijevki da ne budu skladane »na više od pet-šest tonova«. Za druge njegove probleme želio bih iznijeti nekoliko sugestija kao neku vrstu pomoći g. Barbišu, a također i drugima koji vode crkveno-liturgijsko pjevanje po našim župama.

G. Barbiš piše da bi nova pjesmarica »trebala obuhvatiti upravo sve promjenjive dijelove, uključivši: ulaznu pjesmu, pripjevni psalam, pjesmu prije evanđelja, prikaznu pjesmu i pričesnu pjesmu, dakle sve!«

Kad bi jedna pjesmarica sve ovo sadržavala za svaku nedjelju i blagdane tada bi ta pjesmarica i te kako bila velika, mnogo veća nego *Kantual*. Pa kad bi i sadržavala sve, opet bi orguljaši imali problema. Sve tekstove bi naime trebalo umnožiti za zbor ili puk.

Postojeći napjevi od Anselma Canjuge dosta su lagani i lijepi. Za svako pojedino vrijeme crkvene godine postoji određen njegov napjev. Osobno smatram da je to dovoljno što se tiče napjeva. No što se tiče tekstova za ulaznu i pričesnu pjesmu i tu ne bi smjelo biti većih problema. U svakom misalu nalaze se riječi ulaznih i pričesnih pjesama. Ako ulaznu pjesmu pjeva zbor, dovoljno je da se riječi iz misala u nekoliko primjerka umnože na pisači stroj i pravilno podcrtaju. Tamo gdje te pjesme pjeva cijela župska zajednica mogu se tekstovi napisati na plakate koji će se postavljati na vidno mjesto ispred puka. Mi za svoju privatnu upotrebu umnožavamo tekstove na ciklostilu i to za svaki dan kroz došašće, korizmu i uskršno vrijeme.

Što se tiče psalama: svaki psalam se može pjevati na svih 8 tonusa. II. vatikanski koncil kaže: »Crkva smatra gregorijansko pjevanje vlastitim rimskoj litur-

giji, ono dakle u liturgijskim činima, uz jednake uvjete, ima prvo mjesto« (SC 116). Što da pišemo nove napjeve kad imamo predivne koralne tonuse na kojima se kroz stoljeća pjevaju psalmi. Zar ćemo ih danas izbaciti iz liturgije? Stoga smatram da bi u novoj pjesmarici trebalo donijeti svih 8 tonusa s harmonizacijom, i to skupljene na jednom mjestu. Osim toga, u NCP već postoji nekoliko komponiranih napjeva za psalme. Na te napjeve mogu se pjevati i drugi psalmi.

Nadalje, poklik i stih prije evanđelja: cijelo vrijeme u liturgijskoj godini osim u korizmi kao poklik pjeva se Aleluja, a sam stih se može pjevati na napjev nekog tonusa ili »tono recto«. Riječi stiha nalaze se također u misalu. Njih obično pjeva solist pa ih neće trebati umnožiti.

Pri kraju svog članka g. Barbiš dodaje da u novu pjesmaricu »ne bi trebalo donijeti litanije koje ne spadaju na liturgiju, a malo se gdje i pjevaju, a isto tako i večernju.«

Prošle godine za vrijeme svibanjskih pobožnosti bogoslovski zbor sarajevske bogoslovije pjevao je Gospi- ne litanije u sjemenišnoj crkvi. Vjernicima koji su sudjelovali na pobožnostima to je bilo veoma drago tako da su znali govoriti: »Hvala vam što ste nam omogućili da opet nakon nekoliko godina čujemo pjevanje litanije.« Zar ovu duhovnu radost ne bi mogli prirediti i drugi zborovi svojim župljanima? Smatram stoga, da u novu pjesmaricu ne bi bilo na odmet uvrstiti bar jedne ili dvoje Gospine litanije i jedne Srcu Isusovu.

Glede večernje II. vatikanski koncil kaže: »Nek pastiri duša nastoje da se nedjeljom i u svečanijim blagdanima u crkvi zajednički proslave glavni časovi, naročito večernja« (SC 100).

Koncil preporučuje da se uvede večernja, a mi ih 17 godina iza njega želimo izbaciti, još prije nego smo ih pravo i uveli. Ako u novoj pjesmarici budu uvršteni svi tonusi tada već imamo napjeve za psalme. Napjeve himana za došašće, korizmu i uskršno vrijeme već imamo u postojećim pjesmaricama. Za himne kroz godinu vrlo je lagan i lijep napjev pjesme *Sva ljubavi mi Isuse* u NCP br. 64. Poznato mi je npr., da na ovaj napjev sjemeništarci u zadarskom sjemeništu pjevaju svako jutro himan iz jutarnje pohvale. Dok sam boravio u Malom Lošinjima imao sam priliku sudjelovati na sv. misi subotom prije koje je cijela crkva pjevala večernje pohvale. To je na mene ostavilo jako lijep dojam. Zašto se to ne bi pokušalo uvesti i na drugim župama? Donijeti tekstove večernjih pohvala za nedjelje i blagdane ne bi bilo »preteško i preskupo«. Većina psalama i himana se ponavlja, a već imamo tiskane »VEČERNJE«, izvadak za narod iz *Časoslova naroda Božjega*, Zagreb, KS (cijena 30 dinara).

Za sve ovo što sam naveo treba u prvom redu dobre volje i ljubavi. Dakako treba i zasukati rukave i započeti da se još više osmisli i poboljša liturgijsko pjevanje koje i te kako utječe na duhovni život svakog pojedinca.

S. PETROV

NOVE ORGULJE U HRVATSKOJ DUBICI

Na svetkovinu Sv. Antuna Pustinjaka, 17. siječnja, u župi Hrvatska Dubica obavljen je blagoslov novih orgulja. Agilni župnik Vlado Tomas, već dugi niz godina je upravitelj župe. Njegovim zalaganjem i po-